Lietas Nr. A420274313
Lietas arhīva Nr. A42-00591-14/11

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2014. gada 30. janvārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā

tiesnese Inga Putra,

piedaloties atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvim /pers. C/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „Molton" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2012. gada 23. novembra lēmuma Nr. 22.4.8/97953 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk arī – VID) Nodokļu kontroles pārvaldes Datu atbilstības pārbaužu daļa veica SIA „Molton" datu atbilstības pārbaudi par 2011. gada 3. un 4. ceturksni, kuras laikā izvērtēta nodokļu maksātāja iesniegtajās pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) deklarācijās uzrādītās informācijas atbilstība nodokļu administrācijas rīcībā esošajai informācijai un normatīvajiem aktiem. Pārbaudes rezultātā VID Nodokļu kontroles pārvaldes Datu atbilstības pārbaužu daļa 2012. gada 4. septembrī pieņēma lēmumu Nr. 23.30/12495 (turpmāk – Sākotnējais lēmums), ar kuru pieteicējai papildu nomaksai budžetā noteica PVN Ls 242 746,60 un nokavējuma naudu Ls 38 197,77, kā arī samazināja no budžeta atmaksājamo PVN par Ls 20 309,03.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja VID.

Ar VID 2012. gada 23. novembra lēmumu Nr. 22.4.8/97953 (turpmāk – Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[1.1] No pārbaudes materiāliem redzams, ka pieteicēja 2011. gada 3. un 4. ceturkšņa PVN deklarāciju pielikumos „Pārskats par priekšnodokļa summām, kas iekļautas PVN deklarācijā" daļā „Priekšnodoklis par iekšzemē iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem" deklarēja priekšnodokli Ls 263 055,63 saskaņā ar SIA „Jansil" vārdā noformētajiem rēķiniem (2011. gada 29. jūlija Nr. 2536, 17. augusta Nr. JAN201108002, 23. augusta Nr. JAN201108003, 5. septembra Nr. JAN201109001, 1. oktobra Nr. JAN201110001 un Nr. JAN201110002, 7. oktobra Nr. JAN201110003, 4. novembra Nr. JAN201110001) un SIA „Winker" vārdā noformētajiem rēķiniem (2011. gada 5. augusta Nr. WIN201108001, 15. augusta Nr. WIN201108002 un Nr. WIN201108003, 17. augusta Nr. WIN201108004, 19. augusta Nr. WIN201108005 un Nr. WIN201108006, 1. septembra Nr. WIN201109001, 2. septembra Nr. WIN201109002 un Nr. WIN201109003, 3. septembra Nr. WIN201109004, 6. septembra Nr. WIN201109005, 16. septembra Nr. WIN201109006, 4. oktobra Nr. WIN201110001).

SIA „Jansil" amatpersona /pers. D/ (*/pers. E/*) un SIA „Winker" amatpersona /pers. F/ (*/pers. G/*) 2011. gada 5. decembrī Baltkrievijas Republikas Valsts kontroles komitejai sniedza paskaidrojumus, norādot, ka par uzņēmumu amatpersonām kļuva pēc trešās personas lūguma, saņemot par to atlīdzību, un noliedza saimnieciskās darbības un darījumu veikšanu attiecīgi SIA „Jansil" un SIA „Winker" vārdā.

Tādējādi VID secinājis, ka pieteicējas deklarētajos darījumos ar SIA „Jansil" un SIA „Winker" nav identificējams pakalpojumu sniedzējs un preču piegādātājs. Līdz ar to netika īstenots priekšnodokļa atskaitīšanas priekšnoteikums, saskaņā ar kuru pakalpojumiem un precēm jābūt saņemtiem no konkrētas rēķinā norādītas ar PVN apliekamas personas.

[1.2] SIA „Jansil" un SIA „Winker" nav reģistrējušas VID saimnieciskās darbības struktūrvienības. Tāpat pārbaudē konstatētais liecina, ka pieteicējas deklarēto darījumu partneru SIA „Jansil" un SIA „Winker" rīcībā nebija saimnieciskās darbības veikšanai nepieciešamo darbaspēka resursu. Saskaņā ar VID rīcībā esošo informāciju SIA „Jansil" un SIA „Winker" 2011. gada 3. un 4. ceturksnī deklarēja pa vienam darba ņēmējam katrā sabiedrībā. SIA „Jansil" kā darba ņēmēju deklarēja /pers. J/ un SIA „Winker" kā darba ņēmēju deklarēja

/pers. K/. Taču darba ņēmēju formāla reģistrēšana un darba algas uzrādīšana minētajām personām, ņemot vērā SIA „Jansil" un SIA „Winker" vienīgo ar paraksta un pārstāvības tiesībām apveltīto amatpersonu paskaidrojumos norādīto, nav vērtējama kā pierādījums komercsabiedrību faktiskās saimnieciskās darbības apliecināšanai.

[1.3] Pēc VID rīcībā esošās informācijas SIA „Jansil" un SIA „Winker" nav sasniedzamas savās reģistrētajās juridiskajās adresēs (SIA „Jansil" – Čiekurkalna 2. līnija 24?8, Rīga un SIA „Winker" – Sīmaņa iela 6-5, Rīga), ko apliecina VID sūtītās korespondences saņemšana atpakaļ.

[1.4] Nedz SIA „Jansil", nedz SIA „Winker" uzņēmuma gada pārskatu par 2011. gadu VID neiesniedza, līdz ar to minētais liecina, ka komercsabiedrības saimniecisko darbību minētajā taksācijas periodā nav veikušas.

Tāpat SIA „Jansil" VID iesniegtajā 2011. gada 3. ceturkšņa PVN deklarācijā (100%) veica priekšnodokļa atskaitījumus, kā darījumu partneri norādot nodokļu maksātāju, kas pēc darījumu deklarēšanas izslēgts no VID ar PVN apliekamo personu reģistra. SIA „Winker" VID iesniegtajā 2011. gada 3. ceturkšņa PVN deklarācijā (99,86%) veica priekšnodokļa atskaitījumus, kā darījumu partneri uzrādot nodokļu maksātāju, kas pēc darījumu deklarēšanas izslēgts no VID ar PVN apliekamo personu reģistra. 2011. gada 4. ceturksnī SIA „Winker" nav atšifrējusi darījumu partnerus 97,54% darījumiem, uzrādot tos kā darījumus ar vērtību zem Ls 1000. Savukārt apstāklis, ka SIA „Jansil" un SIA „Winker" reģistrētas Uzņēmumu reģistrā un PVN maksātāju reģistrā, vēl neliecina, ka komercsabiedrības faktiski veica saimniecisko darbību. Turklāt SIA „Jansil" un SIA „Winker" attiecīgi 2012. gada 23. aprīlī un 25. aprīlī izslēgtas no VID ar PVN apliekamo personu reģistra sakarā ar nepatiesas informācijas sniegšanu PVN deklarācijā un dokumentu nesniegšanu PVN aprēķinu pārbaudei.

VID rīcībā esošie objektīvie pierādījumi liecina par minēto komercsabiedrību rekvizītu izmantošanu faktiski nenotikušu darījumu noformēšanā, lai nepamatoti veiktu priekšnodokļa atskaitījumus.

[1.5] Gadījumā, ja VID apstrīd darījumu faktisko esību, personai, kas izmanto tiesības atskaitīt priekšnodokli, ir jāpierāda likumā noteikto priekšnoteikumu esība. Taču pieteicēja nav iesniegusi pierādījumus, kas ļauj iegūt priekšstatu par darījumu būtību, izsekot to norisi no sākuma līdz beigām, kā arī pārliecināties, ka darījumu dokumentos kā atbildīgās personas ir norādītas paskaidrojumā minētās personas /pers. L/ (*/pers. M/*), /pers. J/ un /pers. K/. Lietā nav gūti pierādījumi par šādu pilnvarojumu izsniegšanu minētajām personām, jo SIA „Jansil" un SIA „Winker" vienīgās amatpersonas noliegušas saimniecisko darbību uzņēmumu vārdā un nav apliecinājušas citu personu pilnvarošanu rīkoties uzņēmuma vārdā. SIA „Jansil" un SIA „Winker" nav sniegušas ziņas VID un Uzņēmumu reģistram par pilnvarotajām personām. Tādējādi secināms, ka nav pamata /pers. L/un /pers. J/ uzskatīt par likumīgajiem SIA „Jansil" pārstāvjiem, savukārt /pers. K/ – par likumīgo SIA „Winker" pārstāvi.

Līdz ar to VID pamatoti apstrīdēja pieteicējas deklarētos darījumus ar SIA „Jansil" un SIA „Winker" un atbilstoši likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10. panta pirmās daļas 1. punkta noteikumiem ierobežoja pieteicējas tiesības 2011. gada 3. un 4. ceturksnī veikt priekšnodokļa atskaitījumus Ls 263 055,63 apmērā.

Tā kā pieteicēja VID neiesniedza precizētas 2011. gada 3. un 4. ceturkšņa PVN deklarācijas, bet VID rīcībā esošie pierādījumi liecina par pieteicējas deklarēto darījumu ar SIA „Jansil" un SIA „Winker" faktisko neesamību, tad VID pamatoti saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23. panta $5.^1$ daļu un 29. panta otro daļu pieteicējai papildu nomaksai budžetā noteica PVN Ls 242 746,60 un nokavējuma naudu Ls 38 197,77, kā arī samazināja no budžeta atmaksājamo PVN par Ls 20 309,03.

[2] Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteikums par Lēmuma atcelšanu.

Pieteikumā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[2.1] VID secinājumi attiecībā uz darījumu faktisko neesību nav pamatoti. Darījumi ar SIA „Jansil" un SIA „Winker" faktiski notika, savukārt SIA „Jansil" un SIA „Winker" amatpersonu Baltkrievijas Republikas Valsts kontroles komitejai sniegtie paskaidrojumi nevar būt par pamatu darījumu faktiskās neesības pierādīšanai tikai tādēļ, ka amatpersonas ir noliegušas personīgu piedalīšanos minēto darījumu izpildē un noformēšanā.

Pieteicēja jau iepriekš paskaidrojumos VID norādījusi, ka, veicot darījumus ar SIA „Jansil", to pārstāvēja pilnvarotās personas /pers. L/un /pers. J/, savukārt, veicot darījumus ar SIA „Winker", to pārstāvēja pilnvarotā persona /pers. K/. Minētās personas uz pilnvaras pamata parakstīja visus darījuma dokumentus, tostarp pavadzīmes par preču piegādi. No SIA „Jansil" un SIA „Winker" amatpersonu paskaidrojumiem neizriet tas, ka personām, kas faktiski veica darījumus, piegādājot pieteicējai preci un parakstot dokumentus, netika izsniegts pilnvarojums.

[2.2] /pers. L/, /pers. J/ un /pers. K/ tiesības pārstāvēt attiecīgi SIA „Jansil" un SIA „Winker" izrietēja no civiltiesiskā kārtā izsniegtajiem pilnvarojumiem, tādējādi uz šo pilnvarojumu pamata veiktās darbības ir saistošas gan SIA „Jansil", gan SIA „Winker". Minēto pilnvaru oriģināli vai kopijas nav pieteicējas rīcībā, jo 2012. gada aprīlī tika nozagta pieteicējas amatpersonas /pers. N/ automašīna, kurā atradās sabiedrības dokumenti. Par minēto zādzību pieteicēja informēja VID, iesniedzot attiecīgos pierādījumus.

[2.3] Pieteicējas ieskatā, lai noskaidrotu, vai /pers. L/, /pers. J/ un /pers. K/ rīkojās saskaņā ar tiem izsniegto pilnvarojumu, VID bija nepieciešams no minētajām personām iegūt paskaidrojumus atbilstoši Administratīvā procesa likuma 59. panta pirmajā daļā noteiktajam.

[2.4] Pieteicēja ir reģistrēta VID kā ar PVN apliekamā persona, tā saņēmusi likumā noteiktajā kārtībā noformētus PVN rēķinus no SIA „Jansil" un SIA „Winker", kuras ir ar PVN apliekamas personas, kas atbilstošā kārtībā reģistrētas VID, un saņemtās preces/pakalpojumi tika izmantoti pieteicējas ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai. Tādējādi pieteicēja darījumos ar SIA „Jansil" un SIA „Winker" ir ievērojusi visus likumā noteiktos priekšnoteikumus priekšnodokļa atskaitīšanai.

[2.5] Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments apturēja tiesvedību lietā Nr. A42653407, lai uzdotu jautājumu Eiropas

Savienības Tiesai par Eiropas Savienības tiesību normas interpretāciju prejudiciālam nolēmumam. Pieteicējas ieskatā izskatāmās lietas apstākļi ir līdzīgi Eiropas Savienības Tiesai uzdotajos jautājumos norādītajiem, līdz ar to uzskatāms, ka līdz Eiropas Savienības Tiesas prejudiciālam nolēmumam VID nav tiesiska pamata ierobežot pieteicējas tiesības atskaitīt priekšnodokli.

[3] Rakstveida paskaidrojumos VID lūdz pieteikumu noraidīt, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem.

[4] Uz tiesas sēdi pieteicēja nebija ieradusies. Tiesā saņemts lūgums lietas izskatīšanu atlikt. Tiesa, nekonstatējot Administratīvā procesa likuma 268. un 269. pantā norādītos šķēršļus lietas izskatīšanai, nolēma izskatīt lietu bez pieteicējas klātbūtnes.

Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis norādīja, ka pieteikumu neatzīst, un paskaidroja, ka lietā nav pierādījumu, kas apstiprina darījumus. Pieteicēja nav ar pienācīgu rūpību pārbaudījusi savus darījumu partnerus, nav pārbaudījusi darījumu partneru pārstāvju identitāti. Pieteicēja nevar uzrādīt pilnvaras. Minētais liecina, ka pieteicēja zināja, vai tai vajadzēja zināt par saistību ar PVN izkrāpšanu.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izvērtējot administratīvās lietas materiālus kopsakarā ar pieteikumā norādītajiem argumentiem un tiesas sēdē sniegto paskaidrojumu, atzīst, ka pieteikums ir noraidāms.

[6] Lietā ir strīds par to, vai VID pamatoti papildu nomaksai budžetā noteica PVN Ls 242 746,60 un nokavējuma naudu Ls 38 197,77, kā arī samazināja no budžeta atmaksājamo PVN par Ls 20 309,03, ierobežojot pieteicējas tiesības 2011. gada 3. un 4. ceturksnī veikt priekšnodokļa atskaitījumus par deklarētajiem darījumiem ar SIA „Jansil" un SIA „Winker".

[7] Priekšnodoklis saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 1. panta 9. punkta „a" apakšpunktu ir pievienotās vērtības nodokļa summa, kas norādīta apliekamajai personai izrakstītajā pievienotās vērtības nodokļa rēķinā par iegādātajām precēm vai saņemtajiem pakalpojumiem tās saimnieciskās darbības nodrošināšanai *(te un turpmāk redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013. gada 1. janvārim).* Savukārt atbilstoši likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10. panta pirmās daļas 1. punktam VID reģistrētai apliekamai personai ir tiesības nodokļa deklarācijā kā priekšnodokli no budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitīt no citām apliekamajām personām saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas par precēm un pakalpojumiem savu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai.

No minētajām tiesību normām izriet, ka priekšnodokli no budžetā maksājamās summas apliekamā persona var atskaitīt, pastāvot šādiem nosacījumiem: 1) persona reģistrēta kā PVN apliekamā persona; 2) tā saņēmusi preces vai pakalpojumu un atbilstošu PVN rēķinu; 3) preces vai pakalpojumi saņemti no citas ar PVN apliekamās personas; 4) saņemtās preces vai pakalpojums tiek izmantots savu ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai, tas ir, tiek radīta jauna prece vai pakalpojums. Minētais atbilst stabilai judikatūrai.

Ievērojot minēto un ņemot vērā, ka pieteicēja, pamatojoties uz SIA „Jansil" un SIA „Winker" vārdā izrakstītiem rēķiniem, ir veikusi priekšnodokļa atskaitījumus no budžetā maksājamā nodokļa, tiesai ir jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā ir izpildīti visi priekšnoteikumi, lai pieteicējai rastos tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu par šiem darījumiem.

[8] Lēmumā VID ir apstrīdējis pieteicējas darījumus ar SIA „Jansil" un SIA „Winker". Lēmumā norādīts, ka pieteicējas deklarētajos darījumos ar SIA „Jansil" un SIA „Winker" nav identificējams pakalpojumu sniedzējs un preču piegādātājs, SIA „Jansil" un SIA „Winker" nav reģistrējušas VID saimnieciskās darbības struktūrvienības, SIA „Jansil" un SIA „Winker" rīcībā nebija saimnieciskās darbības veikšanai nepieciešamo darbaspēka resursu, SIA „Jansil" un SIA „Winker" nav sasniedzamas savās reģistrētajās juridiskajās adresēs, un nedz SIA „Jansil", nedz SIA „Winker" nav iesniegušas VID uzņēmuma gada pārskatu par 2011. gadu. Tāpat Lēmumā norādīts, ka pieteicēja nav iesniegusi pierādījumus, kas ļauj pārliecināties par to, ka SIA „Jansil" un SIA „Winker" amatpersonas būtu izsniegušas pilnvarojumu /pers. L/, /pers. J/ un /pers. K/.

[9] Ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas judikatūru un Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta jaunāko judikatūru *(skatīt, piemēram, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2013. gada 10. septembra spriedumu lietā Nr. SKA-12/2013),* VID nevar aprobežoties tika ar konstatējumu, ka darījumi nevarēja notikt ar dokumentos norādīto darījuma partneri.

[9.1] Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai (*skatīt 2012. gada 6. decembra sprieduma lietā Nr. C-285/11 „Bonik" 45. punktu un 2013. gada 31. janvāra sprieduma lietā Nr. C-643/11 „LVK – 56" 64. punktu*), ja nodokļu administrācija no nodokļu rēķina izsniedzēja īstenotās krāpšanas vai pieļautajām nelikumībām secina, ka darījums, par kuru ir izrakstīts rēķins un kurš ir minēts, lai pamatotu PVN priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības, faktiski *nav noticis*, nodokļu administrācijai, lai varētu atteikt priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības, **ir jāpierāda, ņemot vērā objektīvus pierādījumus** un nepieprasot nodokļu rēķina saņēmējam veikt pārbaudi, kura tam nav jāveic, **ka šis saņēmējs zināja vai viņam bija jāzina, ka minētais darījums ir iesaistīts krāpšanā pievienotās vērtības nodokļa jomā.**

Tātad nodokļa administrācija nevar apstāties pie konstatējuma, ka darījuma partneris faktiski darījumu nevarēja veikt. Pie šāda konstatējuma atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai nevar apstāties arī tiesa.

[9.2] Eiropas Savienības Tiesa apstiprinājusi, ka nodokļu maksātāja tiesības atskaitīt priekšnodoklī samaksāto PVN neietekmē apstāklis, vai PVN par agrākajiem vai vēlākajiem darījumiem ir vai nav samaksāts valsts budžetā. Šādas tiesības var tikt liegtas vienīgi tad, ja ir pierādīts, ņemot vērā objektīvus pierādījumus, ka atsaukšanās uz priekšnodokļa atskaitīšanas tiesībām ir bijusi krāpnieciska vai ļaunprātīga. Atsaukšanās uz priekšnodokļa atskaitīšanas tiesībām ir krāpnieciska vai ļaunprātīga, ja nodokļu maksātājs zināja vai viņam bija jāzina, ka, izdarīdams pirkumu, tas piedalās ar krāpšanos saistītā ar PVN apliekamā darbībā. Savukārt nodokļu maksātājs, kurš nezināja vai nevarēja zināt, ka attiecīgo darījumu piegādātājs bija iecerējis kā krāpšanu vai ka cits darījums, kas ietilpst piegādes ķēdē pirms vai pēc nodokļa maksātāja veiktā darījuma, ir saistīts ar PVN izkrāpšanu, nevar tikt sodīts ar priekšnodokļa atskaitīšanas tiesību atteikumu. Šāda sodīšana pārsniegtu to pasākumu kopumu, kas nepieciešams valsts budžeta interešu aizsardzībai (*skatīt Eiropas Savienības Tiesas 2012. gada 21. jūnija sprieduma apvienotajā lietā Nr. C-80/11 un C-142/11 „Mahageben" 39.– 50. punktu*).

Eiropas Savienības Tiesa ir argumentējusi arī, ka tas, vai darījumu galvenais mērķis ir vienīgi fiskālu priekšrocību iegūšana, izriet no attiecīgo darījumu satura un īstās nozīmes. Vērtējot darījumu, tiesa var ņemt vērā šo darījumu pilnībā mākslīgo raksturu, kā arī juridisku, ekonomisku un/vai personisku saistību starp uzņēmējiem, kuri ir iesaistīti nodokļu samazināšanas plānā (*skatīt Eiropas Savienības Tiesas 2006. gada 21. februāra sprieduma lietā C-255/02 „Halifax" 81. punktu*).

[9.3] 2013. gada 28. februāra rīkojuma lietā Nr. C-563/11 *„Forvards"* 34. punktā Eiropas Savienības Tiesa ir norādījusi, ka tas, ka prece tieši nav tikusi saņemta no nodokļu rēķina izsniedzēja rokām, uzreiz nenozīmē īstā piegādātāja krāpniecisku slēpšanu, bet tam var būt citi iemesli.

[10] Kā atzinis Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments 2013. gada 10. septembra spriedumā lietā Nr. SKA-12/2013, lai liegtu priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības, ir jākonstatē viens no šādiem apstākļiem:

1) darījums faktiski nemaz nav noticis (preces reāli nav piegādātas vispār, noformēti ir tikai dokumenti);

2) pieteicēja pati iesaistījusies darījumā ar fiktīvo uzņēmumu, līdz ar to nodokļu sistēmas ļaunprātīgā izmantošanā;

3) pieteicēja ir bijusi informēta, ka tiek iesaistīta darījumā ar fiktīvo uzņēmumu.

Pierādījumus par to, ka ar lielu ticamību pastāv kāds no minētajiem apstākļiem, jāiesniedz Valsts ieņēmumu dienestam, bet tie jāatspēko pieteicējai.

[11] Lēmumā norādīts, ka VID ar objektīviem pierādījumiem ir pierādījis, ka komercsabiedrību rekvizīti izmantoti nenotikušu darījumu noformēšanai, lai nepamatoti veiktu priekšnodokļa atskaitījumu, proti, darījumi faktiski nemaz nav notikuši. Lēmumā uzskaitīti šādi pierādījumi: darījumu partneru amatpersonu rakstveida paskaidrojumi, kas sniegti Baltkrievijas Republikas Valsts kontroles komitejā, darījumu partneri nav reģistrējuši VID saimnieciskās darbības struktūrvienības, komercsabiedrības nav sasniedzamas savā juridiskajā adresē, SIA „Winker" un SIA „Jansil" VID neiesniedza gada pārskatu par 2011. gadu, komercsabiedrību tālākie darījumu partneri pēc darījumu deklarēšanas izslēgti no ar PVN apliekamo personu reģistra, 2012. gada aprīlī arī SIA „Winker" un SIA „Jansil" izslēgtas no ar PVN apliekamo personu reģistra.

Rakstveida paskaidrojumos (*lietas 61. – 62. lapa*) SIA „Jansil" amatpersona /pers. D/ norāda, ka nevar paskaidrot, kā kļuvis par SIA „Jansil" amatpersonu, nekādas saistības ar tās dibināšanu viņam nav, nezina, kur ir sabiedrības dokumenti. Norāda, ka trešajām personām bija devis pasi vīzas noformēšanai, lai varētu apmeklēt Latvijas Republiku, jo Mogiļevā svešas personas piedāvāja atpūsties Rīgā. Iebraucot Rīgā, viņš savu pasi, iespējams, atdeva vīriešiem no Rīgas. Tāpat minētā persona norāda, ka piecas dienas atradās Rīgā, katru dienu bija alkohola reibumā, tādēļ nevar atcerēties, vai parakstījis kādus dokumentus.

Rakstveida paskaidrojumos (*lietas 59. – 60. lapa*) SIA „Winker" amatpersona /pers. F/ norāda, ka par SIA „Winker" amatpersonu kļuvis pēc trešās personas lūguma par atlīdzību. Minētā persona paskaidro, ka pēc trešās personas lūguma devies uz Rīgu, biļeti transportam no Mogiļevas līdz Minskai SIA „Winker" amatpersonai iegādājās Nikolajs, kā arī iedeva naudu biļetei no Minskas līdz Rīgai, un izgatavoja vīzu. Tāpat paskaidrojumā norādīts, ka Rīgā viņu sagaidījis 33 gadus vecais Ivans, kas ar automašīnu aizveda personu pie notāra, paskaidrojot, ka pie notāra tiks noformēti dokumenti uzņēmuma reģistrēšanai. SIA „Winker" amatpersona paskaidro, ka pie notāra ir parakstījis dokumentus, kas tika noformēti latviešu valodā. Pēc dažām dienām SIA „Winker" amatpersonu Artūrs ir aizvedis uz banku Tallinā, kur SIA „Winker" amatpersonai bija jāaizpilda un jāparaksta dokumenti uzņēmuma reģistrēšanai, taču citus dokumentus SIA „Winker" amatpersona nav parakstījusi. Dokumenti, ko parakstīja Rīgā pie notāra, varēja būt dokumenti SIA „Winker" dibināšanai, taču nekāda sakara ar komercdarbību viņam nav, neko paskaidrot nevar, citus dokumentus nav parakstījis.

[12] Tiesa, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka VID pamatoti apšaubījis pieteicējas darījumus, proti, arī tiesa nonāk pie secinājuma, ka darījumi faktiski nav notikuši, bet ir tikai noformēti dokumenti fiskālu priekšrocību iegūšanai.

Kaut arī pieteicējai tika dota iespēja iesniegt paskaidrojumus par darījumu faktisko norisi, ekonomisko būtību, kā arī iesniegt pierādījumus, kas atspēko VID datu pārbaudē iegūtos pierādījumus, tādi nav iesniegti ne pārbaudes laikā VID, ne tiesā. Pieteicēja norāda, ka VID nav pierādījis, ka pieteicējas norādītās pilnvarotās personas darījumus neveica. Tiesa noraida šādu argumentu kā nepamatotu, jo tiesas ieskatā, nevis VID jāpierāda, ka darījumi nav notikuši, bet tieši pašai pieteicējai jāpierāda, ka darījumi ir notikuši, turklāt tieši ar norādītajām pilnvarotajām personām, un šīs personas veikt darījumus ir pilnvarojušas SIA „Winker" un SIA

„Jansil" amatpersonas. Tiesas ieskatā, ja pieteicēja tiešām būtu veikusi tik īsā laikā tik daudz finansiāli apjomīgus darījumus, tad pieteicējai visdrīzāk būtu bijis jābūt nodibinātām ciešām un draudzīgām biznesa attiecībām, kuru ietvaros pieteicējai nevajadzētu būt šķēršļiem lūgt pilnvarotajām personām pie notāra sniegt paskaidrojumus par darījumu norisi un iesniegt tos VID, savukārt pieteikumā tiesai pieteicēja varēja norādīt uz šo personu identitāti raksturojošiem datiem, lai tiesa nepieciešamības gadījumā varētu šīs personas izsaukt uz tiesu un nopratināt kā lieciniekus. Pieteicēja nav iesniegusi ne VID, ne tiesā pilnvaru oriģinālus vai kopijas, norādot, ka tās nozagtas kopā ar transportlīdzekli ceļā uz VID, kur bija ieplānots veikt tematisko pārbaudi. Tiesa šādiem paskaidrojumiem ticamību nepiešķir, jo ir maz ticams, ka uzņēmuma grāmatvedībā nav nevienas pilnvaru kopijas, vai tās nav iespējams iegūt no šīm pilnvarotajām personām, tāpat lietā nav iesniegti pierādījumi par transportlīdzekļa zādzību, kā arī par to, kad bija tematiskā pārbaude, ko un par kādu periodu tajā pārbaudīja. Tiesas sēdē VID pārstāvis noliedza, ka tā rīcībā būtu kādi pieteicējas iesniegti pierādījumi par transportlīdzekļa zādzību.

Tā kā lietā VID pamatoti konstatējis, ka darījumi faktiski nav notikuši, un pieteicēja nav to atspēkojusi, citi apstākļi, lai liegtu priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības, nav jākonstatē, jo, ja darījumi vispār nav notikuši, ir notikusi tikai attaisnojuma dokumentu noformēšana, tad pieteicēja to zināja un apzināti iesaistījās krāpnieciskās darbībās.

[13] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23. panta 5.^{1} daļā noteikts, ka, ja nodokļu maksātājs noteiktajā termiņā nav novērsis paziņojumā norādītās neatbilstības, nodokļu administrācija pieņem lēmumu par datu atbilstības pārbaudes rezultātiem, kurā veic budžetā maksājamo vai atmaksājamo summu pārrēķinu, nosaka par labu budžetam piedzenamo nodokļa summu (starpību starp maksātāja deklarēto un datu atbilstības izvērtēšanas rezultātā precizēto nodokļu summu) un aprēķina nokavējuma naudu šā likuma 29. panta otrajā daļā noteiktajā apmērā par periodu no deklarētās nodokļa summas maksāšanas termiņa līdz šā lēmuma pieņemšanas dienai.

Atbilstoši minētā likuma 29. panta otrajai daļai par nodokļu un nodevu maksājuma samaksas termiņa nokavējumu maksātājam tiek aprēķināta nokavējuma nauda – no laikā nenomaksātā pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu, ja konkrētā nodokļa likumā nav noteikti citi nokavējuma naudas apmēri.

Tā kā pieteicēja neiesniedza precizētas PVN deklarācijas, kā arī neatspēkoja VID šaubas par darījumu faktisko esību, VID pamatoti saskaņā ar minētajām tiesību normām papildu nomaksai budžetā noteica PVN Ls 242 746,60 un nokavējuma naudu Ls 38 197,77, kā arī samazināja no budžeta atmaksājamo PVN par Ls 20 309,03.

[14] Tiesa, ņemot vērā spriedumā izvērtētos tiesiskos un faktiskos apstākļus kā arī izdarītos secinājumus, atzīst, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots, bet pieteikums kā nepamatots noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251. pantu un 289. –291. pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt SIA „Molton" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2012. gada 23. novembra lēmuma Nr. 22.4.8/97953 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese I. Putra